

"Amerika'nın keşfi" konusundaki yeni 'tez'imizin sonuçları...

ALTAN ÖYMEN

Politika / 21/11/2014

'Tez'in mizah edebiyatına katkısı büyük. Ama dış politikamıza olumlu bir katkısı olmadığı muhakkak.

Başımıza bir de **'Amerika'nın keşfi'** tartışması çıktı. **'Kim keşfetti, ne zaman keşfetti?'** tartışması. Günlerdir o konuyla meşgulüz. Bugün, konuyla ilgili gelişmelerin bir özetini yapalım:

Biz o keşif işini, 1492'de **Kristof Kolomb** yaptı diye biliyorduk.

Meğer bu, Batı kaynaklı bir aldatmacaymış. Amerika kıtasını 1178 yılında bir dindaşımız keşfetmiş. İlk karaya çıktığı yer Küba'ymış. Sonradan oraya bir cami yapılmış. **Kristof Kolomb** 300 küsur yıl sonra oraya gidince, o camiyi görmüş, günlüğünde yazmış.

Bunları, Cumhurbaşkanımız **Recep Tayyip Erdoğan**, İstanbul'daki bir **'din liderleri toplantısı'**nda anlattı. Toplantı, Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından düzenlenmişti. Adı **'Birinci Latin Amerika Ülkeleri Müslüman Dini Liderleri Zirvesi'**ydi. Katılımcıları da, adındaki gibi, Güney Amerika ülkelerinde yaşayan Müslümanların temsilcileriydi.

Ülkemizde artık kural haline geldi, Cumhurbaşkanının, Başbakan'ın, bakanların ve hatta iktidar partisi genel başkan yardımcılarının konuşmaları televizyondan naklen ve başından sonuna kadar canlı olarak yayınlanıyor. **Erdoğan**'ın konuşması da o şekilde yayınlandı. Herkes gibi ben de izledim. Acaba bazı yerlerini yanlış mı işittim diye, ertesi gün metnini de bulup baktım. Hayır, yanlış işitmemişim. Aynen şöyle diyordu sayın Cumhurbaşkanı:

"Latin Amerika'nın İslamla tanışması 12'nci yüzyıla kadar dayanır. Amerika kıtasının 1492'de Kolomb tarafından keşfedildiği iddia edilir. Oysa Kolomb'dan 314 sene önce 1178'de Müslüman denizciler Amerika kıtasına ulaşmışlardır."

Evet, böyleydi kullandığı cümleler... Cumhurbaşkanımız **Erdoğan**, Amerika'nın 1492'de **Kristof Kolomb** tarafından keşfedilmesinden, kanıtlanmamış bir **'iddia'** gibi söz ediyordu. 1178'de **'Müslüman denizciler'**in Amerika kıtasına ulaştıklarından ise, kesin bir gerçek gibi...

"Amerika'yı kim keşfetti" tartışması, karikatürlerin de konusu oldu.

Bu 'kesin gerçek' için bir de 'kanıt' ortaya koyuyordu. Şöyle:

"Kristof Kolomb'un hatıralarında, Küba kıyılarında dağın tepesinde bir caminin varlığından bahsedilmektedir."

Erdoğan'ın anlatımına göre, bu cami, herhalde 1178'de orayı keşfedip oraya yerleşen Müslümanlar tarafından yapılmış olmalıydı. Ama sonradan herhangi bir şekilde yıkılmış olmalıydı ki, Erdoğan, konuşmasının bu noktasında şöyle bir temenniyi dile getirdi:

"O dağın tepesine bir cami bugün de yapılır. Yeter ki müsaade etsinler.."

Konuşma böyleydi. Tabii, bütün Türkiye tarafından televizyonlarda izlendi. Ertesi günkü gazetelerde yayımlandı. Yabancı gazetelere de yansıdı.

Dış basındaki yankıları çok geniş oldu. İlk tepkiler Küba'dan ve İspanya'dan geldi. Buna sonra, başka ülkelerin yayın organları da katıldı.

El Pais gazetesi, Erdoğan'ı sözlerini kanıtlamaya davet etti. Amerika'nın Kolomb'dan önce keşfedildiği iddiasının yeni olmadığını, çok eskiden bazı İslami yazarların böyle bir tez ortaya attıklarını, eski bir Çin belgesinden söz ettiklerini, ancak bu belgenin doğrulanamadığını yazdı. 'Küba'da cami vardı' iddiası için ise, 'Kolomb'un günlüğü'nde böyle bir camiden söz edilmediğini bildirdi.

Gazeteye göre, dönemin yazarlarından biri, Kolomb ile ilgili olarak yazdığı bir hikâyede Küba için "Bir dağ gördüm. Dağın üzerinde zarif bir camiye benzeyen ufak bir tepcecik var" diye bir cümle kullanmış. Ama bu, hikâyenin içindeki bir 'benzetme'den ibaretmiş.

Batı gazetelerinde bunun gibi daha birçok yazı ve yorum var... Kiminde Erdoğan'ın bu sözleri mizah konusu yapılmış... Örnekleri en fazla İspanyol basınında yer alıyor. Cumhuriyet gazetesi yazarı Nilgün Cerrahoğlu şu sıralarda İspanya'daymış. Yazısında, İspanyol yazarların cümlelerinden bazılarını yayınladı. Birkaçını buraya da alayım.

• "Erdoğan böyle mutlu oluyorsa biz de oluruz. Şimdi iş artık yerçekimi kanunlarıyla penisilinlin icadına ve Rus salatasının keşfine kaldı. Moralini bozmasın, o da zaman meselesidir!"

• "Sanıyorum Rosetta ve Philae'nin 'sonda'sından bir resim geldi: Kuyruklu yıldızda nargile içen bir Türk bulmuşlar."

• **"NASA onyıllardır saklıyor. Mars'a yolladıkları ilk misyonlarda elde ettikleri resimlerde de, Marineris Vadisi'nde yarım düzine minare, çeşitli kebabçılar ve helal mezbaha görülüyor."**

Tabii, bu mizah yazıları ülkemiz yöneticileri için pek olumlu değil. Ama mizaha kızılmaz.

Ayrıca, bizim de yazarlarımız var. Bu **"Amerika'nın yeniden keşfi"** konusunda onların da aklına, ister istemez böyle şeyler geliyor. Yazıyorlar... Meselâ **Yılmaz Özdil**, bu gidişle karşılaşabileceğimizi düşündüğü yeni **'tez'**lerden örnekler verdi:

• **Marko Polo müftüydü.**

• **Pasifik Okyanusu'nda ilk iftarı Macellan verdi.**

• **Vasco da Gama, Piri Reis'in İmam Hatip'ten sınıf arkadaşıydı.**

Deniz Kavukçuoğlu, İspanyol basınındaki **'yerçekimi, penisilin ve Rus salatası'** konularındaki yorumcunun **"Erdoğan moralini bozmasın"** tavsiyesine **Cumhuriyet**'te cevap verdi. Dedi ki:

"O, moralini niye bozsun ki? Ya, yerçekimi kanunlarını bir Müslüman bulduysa?.. İsaac Newton'un Hıristiyanlığı altında mı yazıyordu? Penisilini sanmıyorum ama Rus salatası bal gibi bir Müslüman keşfi olabilir. İçinde domuz eti/yağı olmaması, bu olasılığı güçlendiriyor."

Tabii, bütün bu yorumlara karşı **Erdoğan**'ın bir şeyler söyleyeceği belliydi. Bunlara cevabını, yeni bir imam hatip lisesinin açılış töreninde verdi.

Erdoğan, orada, tören alanını dolduran öğrencilere hitap etti. İmam hatiplerde okuyan öğrencilerin sayısının 10 yılda 15 kat artarak 1 milyona yaklaştığını vurguladı. Bunun daha da artırılacağını söyledi ve imam hatipleri 'milletin tarihi'ne sahip çıkmaya davet ederek, sözü **'Amerika'nın keşfi'**ne getirdi.

Erdoğan o konuşmasında dış basındaki yayınlar üzerinde fazla durmadı. Batılı dış basın, zaten Müslümanlığa karşı önyargılıydı. Tarihi çarpıtanlar, zaten onlardı. Ama **'Amerika'nın keşfi'** konusunda kendisine Türkiye'den yapılan eleştirilere tepkisi büyüktü. **'Sosyal medya'**daki eleştirilere ve mizah cümlelerine karşı, gençliği uyardı. Dedi ki:

"Bu iddianın yurtdışındaki muhataplarından önce, bizim kendi gençliğimiz, maalesef bizim ülkemizin bir kısım gençleri, araştırmadan, incelemeden, yapılan tartışmalara, hiç bakmadan, buna itiraz etmeye, istihza etmeye başladılar."

Arkasından sözü köşe yazarlarına ve karikatüristlere getirdi. Şunları söyledi:

"Bakıyorsunuz bazı köşe yazarları, karikatüristler onlar da itiraz etmeye başladılar. Niye? Çünkü bunlar bir Müslüman'ın bunu yapacağına hâlâ inanmadılar. Bu milletin evlatlarının bunu yapabileceğine hiçbir zaman inanmadılar."

Cumhurbaşkanı'nın **'bunlar'** diye nitelediği yazarların-çizerlerin tutumu hakkındaki yorumu şöyleydi:

"Kendisine, kendi tarihine, milletine yabancılaşmadır bu. Ezberlerle hareket etmektir."

Aslında, Cumhurbaşkanı'nın bu değerlendirmesi haksızdı. Türkiye basınında **Erdoğan**'ın **'Amerika'nın keşfi'**yle ilgili yeni tezi üzerinde, o tezin kaynağı olabilecek olan yayınları inceleyenler eksik değildi. Biri **Hürriyet** yazarı **Taha Akyol**'du.

Akyol, **Erdoğan**'ın **'Amerika'yı kim keşfetti?'** tartışmasında kendi tezini doğruladığını öne sürdüğü Profesör **Fuat Sezgin**'in **"Amerika kıtasının Müslüman denizciler tarafından Kolomb öncesi keşfi"** adındaki kitabını okuyup incelemişti. **Akyol**, incelemesinin sonucunu şöyle ifade ediyordu:

"(Hocanın kitabında) Kolomb'un yolculuğu gibi, falanca tarihte falanca Müslümanlar şöyle yola çıktılar, Amerika'da Müslüman koloniler (toplumlar) kurdular, döndüklerinde şunları yazdılar diye bulgular yok.

Kolomb'dan önce bazı Müslüman denizcilerin Atlantik'e açıldığı, bazı adalara, belki de kıtaya ulaştığı anlaşılıyor. Fakat 'kıta keşfetmek' sonucunu doğuran yolculukları Kolomb'un yaptığı da ortada."

Akyol, o konudaki başka verilere de değindiği yazısını, şu değerlendirmeye bitiriyordu:

"Amerika kıtasının keşfi, Müslümanların daha önce oraya ulaşması gibi konular sadece tarih metotlarıyla incelenebilecek olgusal konulardır; ideoloji ve itikatla ilgisi yoktur. Bizler de uzman tarihçilere başvurarak bir şeyler öğreniyoruz."

Erdoğan'ın **'Amerika'nın keşfi'**yle ilgili yeni tezi üzerinde son hafta içinde süren tartışmaların özeti böyle... Benim bu tartışmaları izlerken aklıma takılan soru da şu klasik soru:

"Erdoğan bu tezi niçin ortaya attı?"

Bir devletin üst yönetiminde bulunan siyasetçiler, malûm, bu gibi iddiaları, belli bir amaca yönelik olarak ileri sürerler. **"Ben bunu söyleyeceğim. Bunun ülkeme, partime ve/veya bana faydası olacak"** diye bir hesap yaparlar. O hesabın doğru olması ihtimalinin yüksek olduğuna inanırlarsa, o lafları söylerler. Bundan şüphe ederlerse söylemezler.

Erdoğan da, **'Amerika'nın keşfi'**yle ilgili tezini ortaya atmadan önce bu hesabı yapmış olmalıdır. Ya tek başına veya danışacağı arkadaşlarıyla birlikte, şu soruların cevabını düşünmüş olmalıdır.

Ben o sözü söyledikten sonra bunun dış politikadaki sonuçları ne olur? İç politikadaki sonuçları ne olur?..

Bunları çeşitli açılardan değerlendirmiş olmalıdır. Önce dış politikaya bakalım: O alandaki değerlendirmenin sonucu, herhalde başka türlü olamaz. Bunun, İspanya başta olmak üzere Güney Amerika ülkeleri ile başka birçok ülkede tepkilere yol açacağı belliydi. Ayrıca, o tezin ABD dahil, Batı'daki müttefiklerimiz arasında da, üyesi olmak istediğimiz Avrupa Birliği ülkelerinde de, yeni yeni soru işaretlerine yol açacağı belliydi.

Hele, Türkiye'nin dış politikasındaki hedeflerinin ne olduğu konusundaki tartışmaların giderek arttığı şu dönemde?..

Tabii, her devlet, dış politikasında kendi çıkarlarını gözetir. Dış politikasında zaman zaman gerekli gördüğü değişiklikleri yapabilir. Türkiye de, eğer isterse, Batı'daki müttefikleri yerine başka ülkelerle ilişkilerine ağırlık vermeyi düşünebilir.

Ama şu sırada Türkiye'yi yönetenlerin, öyle bir düşüncesi var mıdır?

Varsa mesele yok. Cumhurbaşkanımızın '**Amerika'nın keşfi**' konusundaki yeni tezi ve o tezi ortaya atarken Batı dünyasıyla ilgili olarak söylediği sözler, gerek ABD, gerek AB ile ilişkilerimizi geriletebilecek unsurlar içeriyor. Zaten bunun sonuçları da hemen görülmeye başladı. Eğer o tez bu amaçla ortaya atıldıysa, sonuç amaca uygun.

Ama amaç öyle olsa bile bunun arkasından hemen şu soru akla gelir:

Peki, bunun sonrası nasıl gelecek?

İlişkilerimizi gerileteceğimiz ülkelerin yerine, ilişkilerimizi geliştirmeyi düşündüğümüz ülkeler hangileridir?.. O ülkelerin hükümetleriyle böyle bir '**ilişkileri iyileştirme**' süreci başlatılmış mıdır? Komşumuz olan ülkelere bakalım: Rusya'yla, İran'la, Irak'la, Suudi Arabistan'la, Yunanistan'la?.. Veya daha uzaktaki ülkelerle?..

Ve bütün o ülkelerle ilişkilerimizin geliştirilmesine, 'Amerika'nın keşfi' konusundaki yeni tezimizin bir katkısı olabilir mi?

Nüfusunun çoğunluğu Hıristiyan olan ülkeleri bırakalım, Müslüman olan ülkelere bakalım, "**Amerika'yı Kolomb değil Müslümanlar keşfetmiş**" tezini savunmamız, onlardan herhangi birisiyle ilişkilerimizi iyileştirmeye olumlu bir katkı mı yapar?.. Yoksa, onlar da kendi aralarında "**Bu Türkiye ne yapmak istiyor? Biz dahil, bütün Müslümanların lideri mi olmak istiyor**" sorusunu sormalarına yol açmaz mı? O ülkelere acaba hangisi, böyle bir soruyu memnunlukla karşılayıp, o soruya, "**Öyleyse pekâlâ, gelsin bizim liderimiz olsun**" diyecektir?

Durumu dış ilişkiler açısından değerlendirirken, acaba bu soruların cevabı düşünülmüş müdür?

Durumun iç ilişkiler açısından düşünülmesine gelince... O konuda durum daha da karmaşık. Ona bir başka yazıda değiniriz.

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)